

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto
Erityisasiantuntija Sirpa Venesjärvi

VM017:00/2018

LAUSUNTOPYYNTÖ YHTEISÖJEN TULOLÄHDEJAON POISTAMISTA KOSKE- VASTA HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoamme yhteisöjen tulolähdejaon poistamista koskevan hallituksen esitysluonnoksesta. Suomen Veroasiantuntijat ry ("SVA") kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

1 YLEISTÄ

Luonnoksessa esitetään pitkään toivottua tulolähdejaon poistamista yhteisöjen verotuksessa. Tulolähdejako on aiheuttanut etenkin yhteisöjen verotuksessa rajanveto-ongelmia sekä perusteetonta veronmaksuvelvollisuutta, kun toisen tulolähteen tappiota ei ole voitu katata toisen tulolähteen positiivisella verotettavalla tulolla. Sen lisäksi jaon tarpeettomuutta korostaa tulolähteiden verotettavan tulon laskennan eroavaisuuksien väheneminen ja se, että elinkeinotoimintaa harjoittavien yhteisöjen toiminnassa entistä tiiviimmin on keskitytty elinkeinotoiminnan harjoittamiseen, jolloin passiivisluontoisten sijoitusten tms. merkitys on vähentynyt.

SVA pitää ehdotusta tulolähdejaon poistamisesta perusteltuna ja hyvin rakennettuna. Ehdotuksen sisältöä on järkevää tarkastella erikseen yhtäältä juoksevan tulon ja toisaalta henkilökohtaiseen tulolähteeseen kuuluneen omaisuuden luovutuksien verokohtelun osalta.

2 EHDOTUKSEN YKSITYISKOHTIA

2.1 Juoksevan tulon verotus

Luonnoksessa ehdotetaan, että yhteisöjen nykyisin henkilökohtaiseen tulolähteeseen kuuluvaan toimintaan sovelletaan elinkeinotuloverolakia. SVA:n mielestä ehdotus on hyvä ja perusteltu, kun siihen ei tältä osin liity mitään rajoituksia, jotka monimutkaistaisivat verotuksen toimittamista.

Luonnoksessa ehdotetaan, että konserniavustuslakia muutettaisiin niin, että lain soveltaminen on mahdollista, jos antajana ja saajana on yhteisö, jonka harjoittamaan toimintaan sovelletaan elinkeinotuloverolakia. SVA:n mielestä ehdotus on perusteltu ja hyvä, koska verotuksen toimittaminen on selkeämpää ja yksinkertaisempää, kun konserniavustuksen vähennyskelpoisuus on sidottu EVL:n soveltamiseen.

SVA:n mielestä myös muut juoksevan tulon verotusta koskevat muutosehdotukset ovat perusteltuja.

2.2 Kiinteistöliiketoiminta

Luonnoksessa ehdotetaan, että yhteisöjen ja elinkeinoyhtymien harjoittama kiinteistöliiketoiminta säädettäisiin elinkeinotoiminnaksi. Luonnollisten henkilöiden harjoittamaa laajaa vuokraustoimintaa ei ehdotuksen mukaan pidettäisi elinkeinotoimintana, ellei se ole osa muuta elinkeinotoimintaa. Ehdotus on tältä osin perusteltu, koska se vastaa oikeuskäytännön kantaa luonnollisen henkilön harjoittaman arvopaperikaupan verotuksesta.

Kiinteistöliiketoiminnan käsitteen sisältöä ja soveltumisalan ulottuvuutta on luonnoksessa avattu varsin perusteellisesti, myös esimerkkien avulla. Tämä on perusteltua, kun kysymyksessä on merkittävä muutos elinkeinotoiminnan käsitteen sisältöön. Käytännössä kiinteistöomistamisen aktiivisuus ja laajuus vaihtelevat tapauksittain, joten esityksen perustelujen avulla uuden säännöksen tulkinta voi verotuskäytännössä yhtenäistyä heti säännöksen voimaantulon jälkeen. On selvää, että uutta säännöstä on verovelvollisten oikeusturva huomioon ottaen sovellettava verotuskäytännössä yhtenäisesti jo heti lain voimaantulon jälkeen.

2.2.1.1 Yleishyödyllisen yhteisön harjoittama kiinteistöliiketoiminta

Luonnoksen ehdotus kiinteistöliiketoiminnan säätämisestä elinkeinotoiminnaksi merkitsee muistiossa todetulla tavalla sitä, että yleishyödyllisten yhtiöiden harjoittama yleishyödyllisen toimintansa tukemiseksi harjoittama kiinteistösijoitustoiminta muuttuisi elinkeinotoiminnaksi, jos se muutoin täyttäisi elinkeinotoiminnan kriteerit. SVA vastustaa tällaista laajennusta yleishyödyllisten yhteisöjen toiminnan elinkeinotoiminnaksi tulkitsemisessä, koska se vaikeuttaisi näiden yhteisöjen yhteiskunnallisesti merkittävää asemaa sosiaali- ja terveysalan sekä tieteen ja taiteen tukemisessa.

2.3 Muun omaisuuden luovutus

Luonnoksessa ehdotetaan, että muu henkilökohtaisen tulolähteen omaisuus kiinteistöliiketoiminnan varoja lukuun ottamatta muodostaisi uuden muun omaisuuden omaisuuslajin. Uuden omaisuuslajin muodostaminen liittyy muun omaisuuden luovutusten verokäsittelyyn. Luonnoksessa ehdotetaan, että muun omaisuuden luovutustappiot saisi vähentää ainoastaan saman omaisuuslajin luovutusvoitoista luovutusvuonna tai viitenä seuraavana vuonna.

SVA toteaa, että ehdotus ei tältä osin yksinkertaista verotusta tulolähdejaon poistumisesta huolimatta, koska vanha tulkintaongelma omaisuuden luonteesta säilyy: nykyisin se on tulolähteiden välinen, jatkossa omaisuuslajien välinen ongelma. SVA katsookin, että muun omaisuuden luovutustappion vähentämismahdollisuus käyttöomaisuuden veronalaisista luovutusvoitoista yksinkertaistaisi verotusta ja olisi siksi perusteltua sallia. Tätä kantaa puoltaa myös se, että muun omaisuuden luovutustappio on vähennyskelpoinen, jos omaisuus on ollut tulonhankkimistoiminnassa. Ehdotuksessa esitetään, että sellaisen muun omaisuuden luovutustappio on vähennyskelpoton, jota

ei ole hankittu tulonhankkimistarkoituksessa. Kun elinkeinotoimintakin tapahtuu tulonhankkimistarkoituksessa, aiheuttaa tämä tulolähdejaon jäänteiden säilyttäminen tarpeettomia tulkintaongelmia jatkossa.

2.4 Siirtymäsäännös

Luonnoksessa ei ehdoteta (EVL 56 a §:n 1 ja 2 momentti), että lainmuutokseen voimaantultua kiinteistöliiketoiminnaksi katsottavassa toiminnassa syntynyt TVL 50 §:ssä tarkoitettu lainmuutoksen voimaan tullessa vähentämättä oleva luovutustappio voitaisiin vähentää mistä tahansa elinkeinotoiminnan tai kiinteistöliiketoiminnan tuloista. SVA katsoo, että olisi perusteltua ja oikeudenmukaista, että luonteeltaan kiinteistöliiketoiminnassa syntyneet TVL 50 §:ssä tarkoitettut luovutustappiot voitaisiin vähentää lainmuutoksen jälkeen mistä tahansa elinkeinotoiminnan tai kiinteistöliiketoiminnan tuloista, koska EVL 6 b §:n sääntelykään ei koske kiinteistöjen tai kiinteistöjä omistavien yhtiöiden osakkeiden luovutuksia.

Helsingissä 4.5.2018

SUOMEN VEROASiantuntijat ry

Sari Takalo
Puheenjohtaja

Markku Järvenoja
Hallituksen jäsen